Nr. 67 Neue Jüdische Zeitung. פיערטער יאהרגאנג.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדן
מאנטאג
אונד דאנערסטאג.

פרענומעראציאנס-פרייז:
נאנציעהריג 6 גולדען
האלבעיעהריג 3 „
פיערטעליעהריג 1 „ 50 „

דיא אדמינים־טראציאן
אונד אדמינים־טראציאן
:ווינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.

פרענומעראציאנס־פרייז:
נאנציעהריג 7 גולד. — קר.
האלבעיעהריג 3 „ 50 „
פיערטעליעהריג 1 „ 75 „

Budapest, Donnerstag 5. Juni 1884. שנת תרמ"ד לפ"ק.

וואהלבעוועגונגען.

דיא וואהלבעוועגונג ווירד אימסער בעקאנ־טער אונד — נעפעהרלידער. עס שפרעכען נעבסט דען קאנדידאטען אירד פרינציפאלרעדנער אונד שטי־נע. (אבן סקור תזקע כפים מיין יענגה) אין עצו־לעד וואהלרעד דער אנפאנג בלעטאבט. דאנן פאלגטע יאבסבריעפ. יעצטע דיא בלעטזע שטיינונג פאן קלוזזענבורג. אין אונגארן זינד באזע ביישפיעלע זעהר אנשטעלענד. דאס האבען ווייר אין דן אנט־פעפשטען אינרזהען נעזעהען; אונד זא זינד אויך פאן פיעלען יזשען בערימטע אבער שקאנדאלע בייא דען פאר־אמטסרעדען אונד רעבעזיעאפפסבע־רימטען צו פערציהען.

אין סט. נאזטארד הילפט עבסטערן דער נעגיעראלדיר־בערגאר דער אונגארישען יעקסבאהן קארל פאקה. זיינע פאר־אמטסרעדע. דיאזעלבע וואהלרעד דורך מיסטע שקאנדאלע אונטערבאהען. דיא אנרעגונגע דער אינטערבסען לינקען דיעסמן אפקה נעבם צו וואהרע קאמטען אונד בעזייהאפען זיין נעפאלגע זאהלע מיט שטיינען.

אויך אין באאן וואהלרעד דער נעזעטזענע אב־געאردנעטע פיל אנדאהזיר אין דער אבראהל. טינג זיינע רעבעזענטאנטרעדע נעזאהלטזאם פער־הינדערט. אם פאנדן נאמען דורכעשאפען־נען שאפטט. אנראהאן מוסטע אבענדס דען ארט אר־לעגדס פערלאסען.

אין קעשטקעמעט אונד מאהע מאכטען דיא אנשטעמטען קלינע שפקאקאבעל. דיא בעסטערען קרייזע זינד אבער נעגען דיא.

אין דאר אזטמא בייא סעגערין קאם עס נעפטערן יזשטען דען אנהענגערן דעם ליבע־ראלען קאנדידאטען לוקאס ענדרי. רעדאק־טער דעס „טעגעדי נאפלא", אונד יענען דעם אפפאר־טעד אלבעלען קאנדידאטען עטפריך פון ווא קאים בוראפעסט צו אייניר פאר־טרעטען שלעגעריי. דיא ווייאגאלען קאנדידאטען עטפריך פון ווא קאים בוראפעסט צו אייניר פאר־טרעטען שלעגעריי. דיא ליינשט אונד לעטזטע מיט אלדען מעטשקלן אייגדרעטעטע וואהלרעד. אונטער דאס פאלק וווערדען דעפצליידער נעגען דיא יודען פערהיטלט.

אוים דעם דונא. פאאיאר בעצירקע ווירד נעשריעבען: אונערבע בעצירקע וואר עס ליידער ניכט נענאגט. פאן דעם פרייבען דער אנטעמטען אונד פערשאנט צו בעלייבען. אייניגע אנטעמטען האל־טען אייגען קאטהאלישען פאפארער אוים בזלא דעם פאלנאער קאמטאט. ריעפען דיעזען צום קאנ־דידאטען דער אנטעמטען אונאבהענגיגקייטס־פארטהייא אוים. בערייזען מיט דעמזעלבען דען נראסען איבער 4000 וועהלער אין זיך אפפטענדע וואהלבעצירק. נעגען רעגיערונג. בעאמטען. הער־רען אונד יודען דעפצענד. — אם 2. האמטען דיא ארטע קיש־קאראש אונד וואדקערט דאס נליק. דיא הערערען אנדארען צו קאנגען; דאס פאלק נאהם יע־דאך דיא רעדען ציעפליך קיהל אויף; ליינגען לעפט זיך יעדאך ניכט. דאס דיא נענען דיא בעזיטצענדען קלאפפען אהנע אונטערשיעד נעריכטעפען דעפצעד־אייגען עטיטפס אים קרייזע דער נכטוועהלער. אלזא אין דען אונטערפטען שכטען דעם פאלקגס דיא גאר מיינע שטיער צאהלען, בייפאל פאנדען.

אין דען בעסטערען קרייזען דיעזעס בעצירק־קעס האט דיעזע פארטהייא קיינען אנהענגער. מט אייגע בעוועגונג אים צוגע, וועלכע דיעזעס פאלק ווידער צו דיימאההאזען פערשטאפטען מאכטען ווילל. זיין פאטריזמס ווירד אנגעצוויפעלט. אויך דרעגער נעהאבט דיעזער קאנדידאטען אין; דער שטערין איבער זא אונגערעכטט בעשולדיגונגען ערשטיקטע דינע שטיממע. דאך וואללע ער נוט ערקלערען, דאס אללי דיעס נור דינע אונערשיט־טערליכע אנענגליכקייט צור נאהיאן. מט דער ער זיך אינס פיהלע, ניכט עדערן קאנגע. — אללע אנזעזענען וווערען אויפס מיטפטטס עריגפפען.

אוים קלוזזענבורג ווירד נעמאלדעט: אין אנ־געלעגענהייט דער פארגעטטערינגען פארפעללע דייערן דיא צייטונגפערנעהמונגען אונד נעגענאיבער־שטעללונגען מיט דעם מיטארבייטער דעס „פעלקע־זעק" הייאב שבבשטי. אנגאוסגעזעטזט פארט. וועגען נאבלעסטקיט דעס בירגערמייסטערס אונד דעס שטאדטהייסטמאנגס הערריטט אללרעגנהאלבען נראסע אונגעזעהרעדענהייט. נעגען דיאזעלבען ווירד אין דער הייטיגען זיטצונג דער שטאדטפיפזזנע־מאגיסן אין מאדעל אונד דיא אנטאלאסטונג פאן אנ־מע בעאנטראגט ווערדען. אין דער שטאדט הערריטט איבערגעגען רוהיג. נאכטס אטמאלליטש מיליטער. דיא בעהאדע אונטערזאגטס דיא אבראהלונגען דעס פאמעלגעגעס צו עהרען דער ליבעראלען קאנדידא־טען הענדרי שינמאן דער ליבעראלען קאנדידא־קאנטערגעגען דער אונאבהענגיגקייטס־פארטהייא דיא בעזיטצענדע רעמונד העטש לייגנעגט דיא בעזיטצענדע פארטהייא קיינען אנהענגער. מט דער ליבעראלען־פאר־טהייא אוים צו דאנקען. דאס גיבט אויך דיעזע בלוטיגע שלעגעריין פארקאמען. דא דיא אונטע־רען שיכטען מיט אללען מעטשקלן אייגדרעטעטע וואהלרעד. אונטער דאס פאלק ווערדען דעפצליידער נעגען דיא יודען פערהיטלט.

אוים דעם דונא. פאאיאר בעצירקע ווירד נעשריעבען: אונערבע בעצירקע וואר עס ליידער ניכט נענאגט. פאן דעם פרייבען דער אנטעמטען אונד פערשאנט צו בעלייבען. אייניגע אנטעמטען האל־טען אייגען קאטהאלישען פאפארער אוים בזלא דעם פאלנאער קאמטאט. ריעפען דיעזען צום קאנ־דידאטען דער אנטעמטען אונאבהענגיגקייטס־פארטהייא אוים. בערייזען מיט דעמזעלבען דען נראסען איבער 4000 וועהלער אין זיך אפפטענדע וואהלבעצירק. נעגען רעגיערונג. בעאמטען. הער־רען אונד יודען דעפצענד. — אם 2. האמטען דיא ארטע קיש־קאראש אונד וואדקערט דאס נליק. דיא הערערען אנדארען צו קאנגען; דאס פאלק נאהם יע־דאך דיא רעדען ציעפליך קיהל אויף; ליינגען לעפט זיך יעדאך ניכט. דאס דיא נענען דיא בעזיטצענדען קלאפפען אהנע אונטערשיעד נעריכטעפען דעפצעד־אייגען עטיטפס אים קרייזע דער נכטוועהלער. אלזא אין דען אונטערפטען שכטען דעם פאלקגס דיא גאר מיינע שטיער צאהלען, בייפאל פאנדען.

אין דען בעסטערען קרייזען דיעזעס בעצירק־קעס האט דיעזע פארטהייא קיינען אנהענגער. מט אין דעזעלבען אר־ששאפטען גראף אלעקסאנדער קאראלי אין בעגלייטונג פערד. האראנסקיס אין־נאדעדעס שטעפאן בייטשא פאן דער דאר־טיגען קאנדידאטען גראף אלעקסאנדער קאראלי פאר־אלי קאנדידאטען דער נעמעסטיגטען אפפאזיציאן.

אוים אנטשאיא ווירד נעשריעבען, דאס גראף נעדעאן דאר אנדידאטען פיר דען דאר־טיגען בעצירק צוריקגעפעלגען האט. זיין בזההנ־ריגער נעגענקאנדידאט ערנטט דאנעלד אם בעגייבען דער אר־אמטסרעדע נעהאלטען. גראף דאר אנדידאטען פיר דען נעמעסטיגטען בעצירק אין אנטאלאנד. אונד אין אנדערען בעצירקען אין אנגאריען אין מעזאבערעגי אונד דעבעצען אר־ה.

אין האאס הילפט מאנאס אינגאטיס העלפ דיינע פאר־אמטסרעדע.

אין לענדעקטאפ־ווייש נעגענאיבער דעם אנטעמטען עפעריך מאלאי דער שטאלדיטסער יולוס ראק מיט לבעראלוס פאר־אמטס אויף.

אין הארטענאשטאר־דעלי הילפט נעפטערן דער אנאבהענגיגקייטס־פארטהייא אדווקאטס אלעקסאנדער גאסטאני דינע פאר־נאמטס־עדע.

אים נאדאלאער וואהלבעצירקע הילפט נעפטערן דער ליבעראלע קאנדידאט לאדיסלוס באששאני אונטער גראפער בעגייסטערונג אינע יוגזאהרהרט דורך דיא אינגעלגען עפיגרנדן. באששאני דירפטע נעגענאיבער רעמונד העטש דיא מאר־ווייטע עראלאנגן.

אין מאקש ווארדע רעמונד סענצעאי (ליבעראלע פאר־טהייא) ווידער קאנדידיריט.

אין באנאהד אוים דער דאר־טיגע אדווקאט דר. אנאפי שווענ אלס קאנדידאט דער אונ־אבהענגיגקייטס־פארטהייא אויפגעטרעטען.

אייבער דען עפפאנט דעם אנדרעלסטינסטער גראפען סעטשעני אין קאפאשווער בעצירק־טעם מאן אפגעגעגעס:

אנדרעלסטינסטער גראף סעטשעני ווארדע אין קאפאשטע אפן איבערגאס צאהלרייכען וועהלערן אוים דער שטארק אונד אונגעבוגע ער־ווארטט. גראף סעטשעני אנגסטע פיר דען הערע־לינען עפפאנט. אפן אינגעס אוים 300 בעריטטע נעבילדעטען באנדערים בעגלייטטע זעטצע זיך דער צוג אין בעוועגונג; מעהר אלס 600 קוטשען פאלגטען דעם פיערערצוג דעם גראפען סעטשעני דער בעריטט אין דער שטארק אנלאנגטע. אלס דאס עגדע דער צוגס עגגעס זיך נאך אם בעגרייפנגס. אר־טע בעפאנד. גראף סעטשעני פיהר אין דער שטארק אנגעלאנגט. אינס קאסטעלל דעם ווילהעלם פרייש ט ד ט ל ר. דער דעם מינסטער צו עהרען אינע מאהלצייט נאם. אן וועלבער דיא אפגעפטטען דעם קאמטאטעס מהיילנאדטען. אדערדעגד דעם מאהלעס עדהאב זיך דער הייהערר אונד שפראך אינען מרגנקשרוך. ער נעדאכטע מיט ווארטען ווארטען יענעס פאל. קעס. ווילכעס אוים דיינעס פאטאלאנדע פערטרע־בען. הימאמהלאן גיבעדאר אוים אונד דעסטען אין ברוכטהייל אין דיינקס לאנדע אין נייטס פא־טערלאנד נעפגנדע האט; דער מיהטע עס זיך אב־הייר גינג עס דיינען בעשעפטיגונגען נאך. וועלבע עס אבער פ־יא אז וועהלען ערטט אין לעגטערער צייט זא גלוקליך וואר; עגדליך עדראנג עס זיך אינען פאלאטע אים שאטע דער נאצאיאן. דאא דאס. אלבען אין דיינער מטטע אויפגאהט. נון אבער אוים

וואהלבעוועגונגען.

דיא וואהלבעוועגונג ווירד אימסער בעקאנ־טער אונד — נעפעהרלידער. עס שפרעכען נעבסט דען קאנדידאטען אירד פרינציפאלרעדנער אונד שטי־נע. (אבן סקור תזקע כפים מיין יענגה) אין עצו־לעד וואהלרעד דער אנפאנג בלעטאבט. דאנן פאלגטע יאבסבריעפ. יעצטע דיא בלעטזע שטיינונג פאן קלוזזענבורג. אין אונגארן זינד באזע ביישפיעלע זעהר אנשטעלענד. דאס האבען ווייר אין דן אנט־פעפשטען אינרזהען נעזעהען; אונד זא זינד אויך פאן פיעלען יזשען בערימטע אבער שקאנדאלע בייא דען פאר־אמטסרעדען אונד רעבעזיעאפפסבע־רימטען צו פערציהען.

אין סט. נאזטארד הילפט עבסטערן דער נעגיעראלדיר־בערגאר דער אונגארישען יעקסבאהן קארל פאקה. זיינע פאר־אמטסרעדע. דיאזעלבע וואהלרעד דורך מיסטע שקאנדאלע אונטערבאהען. דיא אנרעגונגע דער אינטערבסען לינקען דיעסמן אפקה נעבם צו וואהרע קאמטען אונד בעזייהאפען זיין נעפאלגע זאהלע מיט שטיינען.

אויך אין באאן וואהלרעד דער נעזעטזענע אב־געאردנעטע פיל אנדאהזיר דער אבראהל. טינג זיינע רעבעזענטאנטרעדע נעזאהלטזאם פער־הינדערט. אם פאנדן נאמען דורכעשאפען־נען שאפטט. אנראהאן מוסטע אבענדס דען ארט אר־לעגדס פערלאסען.

אין קעשטקעמעט אונד מאהע מאכטען דיא אנשטעמטען קלינע שפקאקאבעל. דיא בעסטערען קרייזע זינד אבער נעגען דיא.

אין דאר אזטמא בייא סעגערין קאם עס נעפטערן יזשטען דען אנהענגערן דעם ליבע־ראלען קאנדידאטען לוקאס ענדרי. רעדאק־טער דעס „טעגעדי נאפלא", אונד יענען דעם אפפאר־טעד אלבעלען קאנדידאטען עטפריך פון ווא קאים בוראפעסט צו אייניר פאר־טרעטען שלעגעריי. דיא ווייאגאלען קאנדידאטען עטפריך פון ווא קאים בוראפעסט צו אייניר פאר־טרעטען שלעגעריי. דיא ליינשט אונד לעטזטע מיט אלדען מעטשקלן אייגדרעטעטע וואהלרעד. אונטער דאס פאלק ווערדען דעפצליידער נעגען דיא יודען פערהיטלט.

אוים דעם דונא. פאאיאר בעצירקע ווירד נעשריעבען: אונערבע בעצירקע וואר עס ליידער ניכט נענאגט. פאן דעם פרייבען דער אנטעמטען אונד פערשאנט צו בעלייבען. אייניגע אנטעמטען האל־טען אייגען קאטהאלישען פאפארער אוים בזלא דעם פאלנאער קאמטאט. ריעפען דיעזען צום קאנ־דידאטען דער אנטעמטען אונאבהענגיגקייטס־פארטהייא אוים. בערייזען מיט דעמזעלבען דען נראסען איבער 4000 וועהלער אין זיך אפפטענדע וואהלבעצירק. נעגען רעגיערונג. בעאמטען. הער־רען אונד יודען דעפצענד. — אם 2. האמטען דיא ארטע קיש־קאראש אונד וואדקערט דאס נליק. דיא הערערען אנדארען צו קאנגען; דאס פאלק נאהם יע־דאך דיא רעדען ציעפליך קיהל אויף; ליינגען לעפט זיך יעדאך ניכט. דאס דיא נענען דיא בעזיטצענדען קלאפפען אהנע אונטערשיעד נעריכטעפען דעפצעד־אייגען עטיטפס אים קרייזע דער נכטוועהלער. אלזא אין דען אונטערפטען שכטען דעם פאלקגס דיא גאר מיינע שטיער צאהלען, בייפאל פאנדען.

אין דען בעסטערען קרייזען דיעזעס בעצירק־קעס האט דיעזע פארטהייא קיינען אנהענגער. מט אין דעזעלבען אר־ששאפטען גראף אלעקסאנדער קאראלי אין בעגלייטונג פערד. האראנסקיס אין־נאדעדעס שטעפאן בייטשא פאן דער דאר־טיגען קאנדידאטען גראף אלעקסאנדער קאראלי פאר־אלי קאנדידאטען דער נעמעסטיגטען בעצירק אין אנגאריען אין מעזאבערעגי אונד דעבעצען אר־ה.

אוים אנטשאיא ווירד נעשריעבען, דאס גראף נעדעאן דאר אנדידאטען פיר דען דאר־טיגען בעצירק צוריקגעפעלגען האט. זיין בזההנ־ריגער נעגענקאנדידאט ערנטט דאנעלד אם בעגייבען דער אר־אמטסרעדע נעהאלטען. גראף דאר אנדידאטען פיר דען נעמעסטיגטען בעצירק אין אנטאלאנד. אונד אין אנדערען בעצירקען אין אנגאריען אין מעזאבערעגי אונד דעבעצען אר־ה.

אין האאס הילפט מאנאס אינגאטיס העלפ דיינע פאר־אמטסרעדע.

אין מס

לאסטע־ציִיִהונג פאָם 31 מאַי.

ווייַן	79	43	70	38	18
נראַן	86	25	85	42	82
שטעמשוואַר	26	39	28	43	57

פּעראַנטוואָרטליכער רעדאַקטאָר:
יקותיאל הלוי לעדערער.

פּרענומעראַציאָנס־איינלאַדונג.

מיט 1־סטן יוני האָט אין נייַיס אָבאָנאָמענטס בעגאָנען. ווי ער ערזוכן האָפלעכסט דיעיניגען הערען אָבאָנענטען, דיעיניג פּרענומעראַציאָן מיט 1־סטן יוני צו ענדיג נעהמען. — (ווי דיעס איז אין דער אדרעסלעטער דייטליך צו ערזעהען איזט.) אידער פּרענומעראַציאָן (אָפּאַרט צו ערזיילען, דאַיניגען הערען זולגלע מיט דער נעכטער אים ריקשטאַנדיג ווינד, ווערדען ערזוכט, דען בעשטאַ עבענאַללס איינצוזענדען.

מודעה.

אליכם אישים אקרא וקולי לבני אדם, אם לא ידעתם אם לא שמעתם. אלקי עולם ה׳ נתן לנו תורתו תורת אמת. והראה למשה עבדו נאמן ביתי אפילו כל מה שתלמיד ותיק עתיד לשאול (מדרש רבה שמות ריש פרשה מז). ראה זה דבר חדש אשר כבר הי׳ לעולמים מסיני פי׳ קודש הכוללים. אשר נתנלה לנו על ידי אאמו׳ זצל. חלק שני יורה דיעה ששית אשר השב לשואל דבר ה׳ זו הלכה. והרוצה לדביא ברכה על ביתי׳ ובתים ידו לה׳ אלי על פאסטאוויזינג. 70 צל׳ על אדרעססנ׳:

J. Schreiber,
Oberrabbiner, in Erlau.

כל אחד יוסיף 10 צל׳ דמי דבי דואר. חלק ראשון ושני יחדיו כחרום 1 מל׳ 50 צל. דמי דבי דואר 15 צל׳.

נעשעפטסבעריכט

מעראַדי־מאַרקט וואַכע.

נעטרייד־נעשעפט. פאָן ווייצען יואר־דען 100,000 מעטער סיקסטוס צום פרייז פאָן 9.40 בוי 10 20 נול׳.

קאָרן 8,30—8.60 נולדען.

נעסטע פּוסטעוואַרע 7.80—8.40 נול. מאַלט־וואַרע 8.75—9.25 נול.

חאַסער 7.85—8.15 נול.

קוקורוזען 6.40—6,55 נולד

רעסס קאַרל 13.50—13.60 נולד.

רעסס־קונדע 6.25 נול.

רוזאַל אַפּסעלס אַפּסיזיס —.39 נול׳ פּער 100 קילאָגראַם.

קנאָפּלעכען אינגאַרישע פּרוּמע —.11—.19 נולדען.

ווייַנשטיין —.50—.67 נו. ין נאָך קוואַלטעטס.

מאָהן, נייטער —.27 נול. בלוטער נול. —.31.00

ערד־עפּעל פּער 100 מילאָגראַם 2.40—2.60 נולדען.

קימעל 29.28 נול.

אנבי־ווייקען —.— נול.

וואַסס ראַנטער —.146 נולד.

האָניג נעלעזעטער 34—35,00 נול.

צוועטשקען, נאַסע פּלומען 21,88 מל. פּער־בישע 20.50 מל. אַב בודאַפּעסט.

צוועטשקענזאָס (לקעוואַר) פּלאַוואַשער —.14—.25 נולדען.

מעהל־פּרייַז פּער באַללען צו 100 קילאָגראַם אַב בודאַפּעסט, נול׳:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	8½
18,30	17.80	17.30	16.60	16.00	15.30	14.50	13.70	12.80	11.50

נולדען.

קליי פּרייַז 5,50 נול. נראָבע 4.90 נול.

שפּיריטוס. אַלקאָהאָל אין ראַפינעריע 28.25—.— ען נראָס 28.75 מל, אין קאַנטוס 29.25—.— מל. פּרעס־העפּעל־שפּיריטוס 30.00—.30, 25—30.50 מל פּער 10000 לישטער־פּרעצענט, אָהנע פאַס, ערסטע קאַפּעטען.

פּעטראָלעום אַמעריקאַנישעס אונפּעראַלליכט 24,50 נול. פּער 100 קילאָ.

אונשלעכט (חלב) 47,0—48,00 נול.

שמעצערייוואַרען. צוקער ראַפינאַד 42.50 מל. מעריס 38.50 מל. פּילע 37.50 מל. ווייסעל־צוקער 43.00 נול.

הייפּע, ווי נאַטירען פּער פאַס אונגאַרישע קוה הייפּע 21—21.50 נול. אָסטערהייפּע מאַקעניע 32—34 נול׳ אַפּסהייפּע 12.50 13.50 נול׳. קאַלב־פּעלצלעך אָהנע אַפּסעץ 124—150 נול. פּער 56 קילאָ.

לעדער־נעשעפט. נעמאָקטעס פּסעודלעדער פאָן 28—25 קול׳ 168—174 נול. אינגאַל פּרעמעטעס פּרעצענט פאָן 16—10 קילאָ 168—172 נול. צוויינאַל פּרעמעטעס פּרעצענט 17—20 קילאָ 166—168 נולד. דריינאַל פּרעמעטעס פּרעצענט 22—24 קילאָ 172—175 נולדען. — אָבערלעדער: קוה־הויט נעגרעכט 5—6 קילאָ 245—255 נול. נעצאָנענע 7—6 קול׳ 185,00—195,00 נול.

קאַלב־פעלל. בוריגע 455—475 נולד. נעגרעכט 350—385 נול.

הילזענפּרייַז: נראָס ווייסע באָהנען 9.00 10.00 מל. בוריגע באָהנען —.— בוי 10.00 מל. צוויגעל 10.75—11.50 מל, נעשאָקטע 6.50—7.00 מל. ערבזען 9.00—11.00 מל, נעשעלטע 15.00. לינזען 12.00—18.00 מל׳ יַ נאָך קוואַלטעס. הויזע 7.00 מל. הוזעבריין 12.00 13.00 מל. (אַלעס פּער 100 קילאָגר.)

וועלל. דער נעטאָמאָוואַטע איבער 700 מטר עטער, אונד צוואַר: 200 מטר׳ מעסטעלטינג מטוואַללען 85—90 מל, 200 מטר׳ צאַר׳ נעריגערע איז שוריגן 60—63 מל, 400 מטר׳ צאַר׳ מעסטע אייגשוריגע 70—68 מל, 200 מטר׳ צאַר׳ נעבריגס־צווישען וועלע 78—80 מל׳, 250 מטר׳ צאַר׳ מחיים־צווישען ווייַ־טער־אונד אַטסטעוועלע 64—65 מל׳ 150 מטר׳ צאַר מאַטער צוואַנ 43—44 מל׳. — אַלעס פּער 56 קילאָ.

פיר דען הויזהאַלט

אויס איינע נעראָמאַשינע

עעגאַללס דיא פּלייטסטע אונד נעטאַלטסטע נעהלען, זיינען דיעזעלבע איינאַך צו האַנדהאַבען, דיי עראַאַס אונד פּר יערע נעראָרדענע פּרעזיעראַר אויס. דיא אריגינאַל נעראָמאַשינען דער זינגער מאַנו־פאַקטוריינג קאָמפּ. נעוו־יאָרק, דיי דיעסיר־אַוואַ פּר יערע אדרעע אים סאַן אריבעס אַלס וויסענדעטייא, דאַנגעקאַנדיגע, מאַנטעל, קאַרעטסע אונד שיר־מאַכערוויַקאַן, דיא אַללאָמעסטסען אונד שיר־מ־ווערקסטען, וואָסיר אַס בעסטען דיא פּראַאַטאַ שפּיטזען, דאַס דאַאַן אים אַמעריגן אַאַרע אַללען מעהר אַלס איינע אַרבעט מעללאָן פּרעקוסס וואַר־דען. דיא אריגינאַל זינגער מאַשיגען ווערדען אונטער פּאַללעך נאַאַמענטס אונד בייא נייַיגער אונאַאַלזונג אונד פּרייַזאַרטיגן נעזאַנגען אונד נאַכעשליכע אַללזונגען מאַן 1 נולדען אַבענעגנען אונד נעדולדיגער אונטערר־יכטונגען פּרייַזען. — אים פּרעזענטסלונגען מיט נאַכגעמאַכטען, אונטער דעם נאַמען „זינגער־ מאַשיגע נעראָמאַשינען צו מיידיג, וואַרלע מאַן בעאַכ־טע, דאַס דיא אריגינאַל־מאַשיגען מיט דער פּאַללע פּרייַמאַ „The Singer Manufacturing Co.“ אויף דעם מאַשיגענאַמען פּרעזענטיגן זינד, אונד אויסערדעם דיא אַמעריקאַנישע אַס אַפּרעטשיינ אַוואַ אים גע־שעללט מאַכען. — פּר שוריגר, שוהמאַכער, אַפּס־לער, הוטמאַכער, בינדער, פּר אַקאַמאַדיגען אַוואַנד עפּפּעלרלע דיא שפּעציאַל־נעראָמאַשינען דער זינגער קאָמפּ.

ג. נייד לינגער.

וואַסצענעראַססע נו׳ 26. (שמאַך אים איינען.)

פּויאַלען:

קערעפּעשערשטראַסע נו׳ 27. אָפּן. וואַסער־שמאַדס. אנדראַש־פּאַלעע.

בודאַפּעסטער באַרזענכורזע פאָם 31. מאַי.

ל אַ ז ע.	קר׳	סל
1854ער 4 פּרעצענטיגע שטאַאַטסלאָס	124	25
1860ער „ נאַטיג לאָס	135	75
1860ער „ האַלבע	143	75
1864ער שטאַאַטסלאָס צו 100 נולדען	171	25
1864ער „ צו 50 „	171	50
קרעדיטלאָס	—	—
דאָנאַ־דאַמפּפשיפפאַרטס־לאָס	115	00
אונגאַר. פּרעמיען־לאָס צו 100 נולדען	117	20
„ האַלבע צו 50 נולדען	117	80
פּרעסבאַר־	116	20
ווייַנער קע׳ שטאָל	128	00
פּרעסבער צו 100 נולדען	130	—
קאַשע וועגעשטיינע	37	—
מיזקען	21	00
אונגאַרוקער	19	00
פּלאַי צו 40 נולדען	41	25
קנעלנווישע „ 10	19	50
קראַקויער „ 20	17	50
שאָנער „ 40	14	5
פאַלפּי „ 40	38	5
יוראַלפּס „ 10	19	00
פּאַלס „ 40	54	50
אַלפּבורגער „ 20	20	60
פּס. נעגאַס „ 40	48	75
פּאַוס־ווער „ 20	23	—
וואַלדשטיין „ 20	29	—
יונישטיינען „ 20	35	60
יאַנאַקער לאָס „ 20	23	40

ווערטה־פּאַפּיערע.	קר׳	סל
אונגאַרישע גאָלדרענטע	91	85
אונגאַרישע פּאַפּיער־רענטע	89	60
אונגאַרישע נייטראַלעראַסטענונג	101	50
עטענשטיין־נאַמאַטער	101	50
יעזענגרישע	101	25
נאַלאַיישע	—	—
נוקאַווינער	—	—
אונגאַרישע אייזענבאַן־אַקטיען	142	50
ווייַנגעגענען־אַפּראַווענס־אַלגעמאַינע	98	25
פּאַסאַזשיַרע דער אונגאַרישען נאַדענקרע־דיט־אַנשטאַלט צו 5% פּרעצענט	101	75
דעסטע דער אונג. דיאַמאַנט־באַנק צו 5%	101	50
דעסטע אַלגעמע. באַנקגעזעלשאַפט צו 5%	101	50
דעסטע צו 5 פּרעצענט	98	25
דער אונגאַרישע־נאַליישען	98	50
דער נאַדהאַפּסבאַנק	—	97
אָסטערייַכישע קרעדיט־אַקטיען	307	70
אונגאַרישע קרעדיט־אַקטיען	308	75
פּרעמיען פון 3% אַלעהען	32	00
נעלד־קורזען.		
וולבער־אַשע	—	100
דוקאַטען	5	75
אָסטערייַכיש־אונגאַרישע 8־נולדען־נאַלד־שטיק (20 פראַנקס)	9	71
נאַפּאָלעאָנס	9	93
דייטשע רייכסבאַנקנאָטען	59	50
20־מאַרק־שטיק	11	94
יוסטיע פּאַפּיערגעלד	1	23

פּרוכטפּרייַז דער קאַרנדאַללע פאָם 31. מאַי.

פּרוכטע	פּער 100 קילאָגראַם			
קאַרן	70		8.60—	8.30
נעסטע מאַלץ	62		10.25—	8.75
נעסטע פּוסטער	62		8.50—	8.—
האַפער	40		7.50—	7.10
קוקורוזען באַאַשער	75		6.55—	6.50
אונדערע	73		6.50—	6.45
הויזע האַפער	—		7.90—	7.50
וויצען	פּער סטייאַרער		—.—	
„	„	הערבסט	9.75	
„	„		9.77	
קוקורוזען	„		—.—	
נעסטע	„		—.—	
האַפער	„		6.68	
„	„		6.70	
רעסס	„		13.75	

הילזענפּרייַז		
	בוי	פאַן
פּוילען	10.00	8.50
צוויגענבאָהנען	11.50	11.00
לינזען	12.00	—
ערבזען	12.00	9.50
הוזעבריין	12.00	11.50
מאַרן, נדיוע 27 מל. בלוי	—	27.—
וואַלנאָסען	13 —	12.75

פיעראיפער נאהם ער זיך אלל דעססען אן, וואס ער אלס צווקמעטיג פיר זיינע גלובענסבענאססען ערקאנגט האטסט ארגע זיך דאביא פאן מאנפיס. סיאנעללער זעלבסטזוט לייטען צו לאססען אונד אהנע יע דיא בעאמטע דער אלדערגעזיינען מעג. שנעליעבע אוים דעם אויגע צו פערלערען. איין אונד דיא האהע אבסטוג, דיא איהם פון דען ווייטסט טען קריזיגן בעצאלטע וואررדע. קאם אן דער גראסען בעטהיילינג אן דען פארגעסטערן נאכמשאמס שאפפענדע פיזרעגען לייכענבענגנגנגן אויסרוק.

* (זעלבסטמארדיזוך איי. נעס יינגנגס). אין מאנאר דאס זיך נעפסטרן — איא מאן אוים בעיכסטע — דער צוויאנגיי יקרייגע זאגן מארגן דיא דאביגען לייכנן גיזלבמיזעדעס מארגען פיינמאגן אין זעלבסטמארדיעשיר אביכס אייגע קוגעל אין דיא בוזם נייאגס אונד אינר לייגס דיעזעלבע נון דאפפענזעלאן דאריגדער. דער יונגע מאגן דאפסט אי. נען איינקאפסיטשען גלדבעשאן פיעלאיגן, אינר אבזאהל זיינע עלטערן אוים דיסבסטעלליר קיינען פארוואיזיס מאכ. טען, וואללט ער זיך דענאך דאס לעבען נעהמען. ער. וזיכטיגסטיגסטר איגס. דאס אייגנע שטענדיגן נאך דעם עלבסטמארדיעזוך בייגע בריגען אונס בריגען דיא גע. פוהרטע בייגפפאשט מיט דעם ציזיגהנגען גלדבעשאנע צו דען עלטערן דעם יונגען מאנגס בראכטע.

* (מאנסלאוזיסמוס אונד אנ. טיסעמיסמוס). אין פאלגע אונס נעפסטרן איס סטענטע איינזאלאנגען בעיכסטס, דאאנד דיא אוזפ. דיע אויסבך דאנזעמשטיר דיראאיבלע בעיגען אייגנס. בריק צו בעפיכסטע שטעהט. דאס דער אבגרגנשאפט בים מיגסטער דעם אינגדרן אים עגטגיזיגנג דעם אין דאאנ. נישאפטל בעפיגדליגן מלישטס נאך סטיגן אויף שע. לעגאשיגס וזיגנ אנגעזוכט אונד אים נאך נעפסטרן בי בעגלייטונג דעם וזיכטגנשאפט דאסטיר נעדייזס. אים פערזאגליך דיא דראאנדרן אינזוהן נידיגיזצוזאלסטן. דיא פראפעסיאנאלן מאסטיגלן צו אונגעדיגיזונג דער. וזלבגן אן אים אונר שטללט צו פיזפפן. פן וואיר. דען דיא יכסטר אונר נאפיגע וזמסטליכר נעמיגדען דעם בעגיגדעס נאך מיגיגן בעגדדרס. דיא דיר אבער. נעשאפן פיר יגדען אן אירגדן נעפיגדיגן פאראכטסטן. קראוזאלל פיגאנטשאפלך מאכטן וזיגר. — דאס אינגאל נעסטס אין דער פלאשיגיגן נעגיגר פיגל שטיגקעגע אויס. דערזוגנ אז, אלס מאן נעגלרזגס דאסטע, דענן אמסולא. וזיכסס אזיר אנסטרגגיגסטס ביגיכן זיך דיא דעגיגן. אים נעפיגשאפטך אירדן צוזיקע צו ערדיגכן. זא זאלל מאיגנן אויך אישאגיגן אין מאראגא אינגרפפען אונד

דאך וזאיגדען דיעזע פאן שנעגר אללגן נעשטיגשטן. — נאך דיעזע ציאיגנגס לייסטן וזעסטליכ אונג: אאבגיגר אין דען בעגדעגסטגן מגאאנגגן פרקגדגן: „עס ווירד אללמענגליך בקאאנגס נגנגגגן. דאס דער פאן נון אן דגן דגרגן שטגל שנגר מגסר „אבסרגנגגגר שלגס. שטאאסאר אר לייב אונר נגס וזיאיר דגר אגן דגר. דגנגסטגן דעם לגשטגגגן וזוערדגן נגך דיא מראאגאכגן נגעגאללס: דאס ער אייגן פגסגגגשלאפגגגס „ווגיל מראאר אבזוגגדגר נגאאסס. אגגגע יידשע וזגגגדיא פאר פגר. אייגגגן אגגר אינגגלגגר בגגגגגריבל נגרשטגגס: דאס ער פגרגגגר יגדגגן פגיגגאר אללמאגגן אן יגדר אגגר פגרגאבגגגן לגיס: אונר דאס ער גגדלך דגרך עגלאר פאן 200 דגאקגגן אגן נאלר אגגגגן בגיגגס גגן אן אגסגר. גגך נגשטגגגן יגדגגקגאבגן, וזאסס שגרשטגגרכגן וגדיג. דער גגס פגגגגר-גלגדגגן צגרקגגגגגרס. דיא קראגגר דגגגגס גגרכגן וגדגרקגגס יגדאך דגשגגדר דער מגאדגס דגגגגגר אגיף. דגגגן דגגגגן נאהגן מאד אהרגגגר. באס ער מהרגגגגר. דגן אגגגגס דיא יגדגן: אגגן אן יגדער בגגגגגהגגגן אלס אגגרגגן פגגגגן לגגדגגגסבגגדגר בגגגאבגגן אונר בגגאבגגן. דגגגן דגגגגגן אגגגגגן אגגגגגן דגגגגגן דגגגגגן ד

אויסגאדטע אינעם שפּאַרערס. טראָטץ דיעזער ווייטלעריינע איז דיא וואהל דעם קאַנדידאַטן דער ליבעראַלען. פאַרטהייא דעם הערן עדמונד נאַאַר, אָבערנאַטאָרס אין קאַלאָנשא מיט מאַיאָריטעט גע־זיבעט. נוטט מינדער נגטסט שעהנט דיא זאַכע דער ליבעראַלענפאַרטהייא אים בענאַכבאַרטען וואהלבעצירקע פעצעל, וואָ דער ק׳ ראַאָט הערר נאַבריעל אַפאַלוואַי אללע איזטיטשן אָ״ף אינע גלינגענדע וויעדערוואהל האט. אָבצוואַר ער אינען האַרטען קאַמפּף מיט דעם אהנגעגעבענען אינגנגטיס. פאַרטהייא הערן פעטער נאַל אויס. צוזעטצטען האבען ווירד.

אים סאַבאַדאַללאַש ווירד נעשריעבען: אם שפּיגנסטמאָנאַג קאַם דער אנטגעטיט נגזאַ ראַין הערהער: אַזאַ זין פאַרטשער ווילטש שאַן זייט אינינגען טאַגען פעטער טאַפּאַ הער, דער דאַס קאַרטשקדיערען נעשעפּטסטעטע בעטרייבט. בייא דער באַהן וואהרדע ראַין אַן דיעזען טאַפּאַ בעריטט אונד אלס דער קאַנדידאַט דאַנן נגגען יודען לאַזצאַן. שריא אהם דיא אנגזאַמטעלטע מעגגנג. עטוואַ 3—400 מענשען, קנדער אונד ווייבער מטענגעבנעט. ליטטע עלינג־רופ צו. אין דיעער דערע פערהאַרטהילטע ראַין הנלפּ. מאַדעלטע קאַשטשה. ווייל עס דיא גלייכהייט פערלאַנגט. אונד קאַשטשאַך. ער ווערדע דאַס פאַטערלאַנד אַן דען יודען רעטטען. אין דער שאַאַדט זעלבסט מאַנטע ראַין נכט שפּרעכען. ווייל זיך קיינע עעהן לייטע פאַנדע, וועלכע דיא פערבאַנדטשטאַנד דער אַ־בערגדהמען וואַללטען, דאַס עס נאָך אינער רעדע נכט צו טהעטליכמיטען קאַמטען ווערדע. דער קנדרדאַס פעטער באַהמטס מאַכטע זיך אַלזאַ אויף דיא בייגע אונד בעזלכטע פעטשטעפעטס מיט דיעזע אנזעעגנהייט. צו בעטפעדקען איזט נאָך, דאַס דיא אנטפעטמען מיט דעם נאַמען דעם קראַנקענגען רודאָלף קאַרטשעקדיערן. זיא זאַגען דער קראַ־פּיגע העטטע אהנגעלעלט צו דען וואהרען נגעגעבען אינעם אונד אין אטטערבעכע ראַין; פערטהיל־טען בכע בעפּינדען זיך מיט דער אינטערעטיפּ דעם קראַפּיגענען וואַרטע־ראַ אַלגעזעהן וואַרטע; „דער יודע טרייבט דיא אַלטער דער עדדע מאַטע. דעגעל אַן דען דאַנד דעם וואונס. דאַטט עס זיא דאַנן אלס שטאַפּפען בעזאַהנגעלן קאָנגע.“ — אין דעם בוכע זעלבסט איזט דאַס בילד דעם הערן נעזאַ ראַין.

אים נידערוואַא ווירד בעריטטעט: דער פּיהדערע אבגעאַרדנעטע אַזעטע ווירד־ראַ דאַס דיינעם רעבענשאַפּפטבריכטס אַם 1. די פאַר אינעם

פאָלליטאָן.

דאַס „נדר“ אינעם יידישן סאַלאָנען.

(שרום.)

אין מאַכטע מיט דעם נאַכטען פערזינען פאַן דער קאַיזערליכען נאַדע נעבריך. אונד נאָך אַן אבגעדר דעמזעלבען מאַנטע בעשטעט אין מיט אייגער נאַכטען אונאַהל אינטערעסנטער אונטערהאַלטונג אונד אַנדערע מען דיא פאַרשאַפנונגען, דיא אינו אינעמטס אַן דיא דייטשע נרינגע באַכטען.

דיא פאַרבריטטונגען צור פאַלאָנרעכען אונטערוואַר־מונגען אבריטיג, דיא פאַרבאַרדיטען, דיא בייא דער עגע־לאַסטונג אויס דעם מלוטיג־פערבאַנדע דורכגעמאַכט וועד־מטטען, דער מלטטען אונד אַנדערע מיטטען אונד דען אונטערהאַלטונגען דעם נאַשאַלדאַנס. דיכטען מיר דען נאַנצען רעקט דעם מאַנטע, אונד דאַ קאָנגטע איך אַן לייד עס מיר אויך טהאַן, מיך נכט פאַן דעם נעגעגאַל פערבאַשעדען, אונד בעטראַכטען אויך שפּטטער נאַ נעלעגען. דייס זיינען נאַטטען צו פּרעטדיג. לאַנגע צייט דאַס מיר דעם יעהר וועהר עטהאַן, דענן דאַטאַלט בייא אַן אַדעטע בעריקטס. מיט אונד דער בוכע אונד נאַנען בעזאַנדערס דער יודע צוריקגעזעטצט. אונד אַך וואַר אויף דען יידישען פאַאַנאַרטען נעגעגאַלט, אַן דעטטען אַטטע אַך נעשטיטט נאַנען שאַלץ. אבער יעטצט האבען זיך נאַטט לאַנג דיא פערהאַלטטטען נעגעגעבען, אונד יעדער אַהנע אונטערטער

פעטעל שנעער.

אים יאָהרע 1460 לעבטע אין אַפּען אין נעיטטטער פעטעל שנעער. אין יודע, דער דער אַך אבער מיט אייגער קרעם. מיין אין אונטערלבטען אונמאַנג אייגלעם אונד נעגעזאַנג־נען וואהרדע, דען יידישען גלויבען אבגעטטאַנען אונד דאַס בריטטטל בעקנטטטס אונטערהטען, דורך דעקען שרטטט נון קרוב לטטכות נטעלאַרדען, בעגטטעטט ער דיינען אייפּלס צור הבנגנג דעם יודענטהומס. דעטטען בעקענטנגען — אייגי־עגלנגן וואהרבט וויא נאַנגען נעטטיגדען — דעיטעלבנג אייטס אללען דען קרטטטען בייגטטטטטען בעגלאַטטטען וואַר. „דער יודע אַזטס אַלטטטטע אַטטטטע יודע נעבלאַנגען!“ דייס עס, אונד טעטל שנעער וואַרדע צום אייגטאַדע פערוואַ־טהלט. דורך אין וואַרדע אַס נעטטגנטטטטע נעדטטטטע, בעגאַנגן בר נון פרייא אונד אַפּען דער זאַכע דייגע פרי־דענן גלויבטנטנגאַטטען דאַס וואַרט צו יודען. אַך אַל־לעס דאַר עס דאַ אַפּגער נעטטיגדע, דיא דיך דייגער בעזאַנ־דענן נוטטט צו עטפּרייטן אאַטטטע. דיא אַלס בייטטטאַלטטייג דיא אַפּגער יודענטהיס אונגקלאַנס וואַרדע; דיא בעזאַהדע דאַס בלוט אייגעס הייטלר נעטאַדדעטטע בייטטטעקנדעס — נאַכ דען שנעער טטס אינאַנדער אַטטלאַדדעלעגנג דער אין טאַדדעאַנגס פּדעטטעטגען דדיכאַטס נכט צו פּדיעדען, זאַנדדען דדיטטטע טאַס קאַנג אין אַטטדדקדנג־דדיטטטלען; דיי הדכלאַדען אדטטדדיטטע, דער אייגען הנדדדטטאַנגען מאַדד בעאַבדכטטי־טע . . . דען יודען דלעבר אומטאַלדקדנגן. דדיס נעטאַה, אונד דאַ יודען דדיטטטען אדדן הדיטטטטטן, דאַס דדיס יעהר פּדיעל אַטטטדד נעקאַטטטע, אדדס דלבטטטטדדדלדדד